

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

560/2011. (IV.28.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a **Reális Zöldek Klub** képviseletében eljáró **Juhos László** elnök (a továbbiakban: Kérelmező; **Személyes adat**) által a **Magyar Televízió Zrt.** (m1, 1037 Budapest, Kunigunda útja 64.) médiaszolgáltató (a továbbiakban: Médiaszolgáltató) ellen benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelmet

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Ítéltáblától lehet kérni a Médiatanácsához (1088 Budapest, Revczky utca 5.) benyújtandó keresetlevéllel.

I n d o k o l á s

Kérelmező 2011. március 2-án a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz érkezett beadványában a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése miatt hatósági eljárást kezdeményezett a Magyar Televízió Zrt. m1 csatornája által 2011. február 27-én sugárzott „Szempont” című műorszám miatt.

Kérelmező szerint a műsor a vízlépcső vitatott ügyét nem kiegyensúlyozottan dolgozta fel, abban a Reális Zöldek Klub álláspontja nem került kifejezésre. A műsorblokk ismételése február 28-án került sor.

Kérelmező előadta, miszerint kifogását a műsorblokk sugárzását követően február 27-én a „Szempont” szerkesztőségének üzenetrögzítőn bejelentette, majd 28-án e-mailben is eljuttatta a Médiaszolgáltatóhoz, melyet jelen kérelméhez csatolt is. Közölte továbbá, hogy a kifogására választ nem kapott.

Kérelmező előadta, miszerint a „Szempont” szerkesztősége a vízlépcső vitatott ügyét két megvilágításban dolgozta fel. Az egyik megvilágítás a vízlépcsők létesítését ellenző két civil szervezet, a Védegylet és a Duna Charta képviselőjének megszólalásával valósult meg, illetve a vízlépcsőt ellenző parlamenti párt, az LMP képviselője kapott megszólalási lehetőséget. A másik megvilágításban pedig a kormány képviseletében Nagy Anna kapott megszólalási lehetőséget.

Kérelmező azt kifogásolja, hogy a környezetvédőkre vonatkozó feldolgozásban nem jutott kifejezésre a reális zöldek álláspontja, miszerint a vízlépcsős duzzasztás az egyedüli műszaki megoldás, amely a Duna komplex hasznosításának előnyeit megvalósítani képes. Kérelmező szerint a kormányra vonatkozó feldolgozásból nem derült ki, hogy Fellegi Tamás miniszter egyetért a reális zöldek célkitűzéseivel és gondolkodásmódjával, amiről 2011. február 26-án közleményt is adtak ki.

A fentieket követően Kérelmező az általa kifogásolt összeállítás kiegyensúlyozatlanságát elemezte részletesen.

Kérelmező utalt a műsorvezető felvezetőjére, miszerint az Új Széchenyi terv egyik munkaközi verziójában szerepelt a dunai vízerőmű tervezete. Juhos László szerint valójában az Új Széchenyi tervben benne volt a vízlépcsők ügye, annak 2011. január 14-i kihirdetésekor nem közölték, hogy munkaközi anyagot adnának ki.

Kérelmező szerint a műsorvezető a környezetvédőket tekintve általánosít, szerinte a környezetvédők arról vizionáltak, hogy az Új Széchenyi tervben újrakezdi építeni a vízlépcsőket. A reális zöldek ezzel szemben örömeikre szolgál, hogy abban benne van a vízlépcső ügye.

Kérelmező vitatja azt is, hogy a riportot készítő Nagy András összeállításának a „Vízérőmű építés Magyarországon a hetvenes évek végén” címet adta, majd részletesen leírja, hogy a riporter mely állítása és miért nem felel meg a valóságnak.

Kérelmező sérelmezi Nagy Anna kormányzóvivő azon állítását is, miszerint egy mondat került a vízlépcsőről az új Széchenyi tervbe, hiszen állítása szerint két oldal.

Kérelmező szerint Jávor Benedek pedig tévesen utal Magyarország nemzetközi kötelezettségeire.

Kérelmező kéri a Médiatanácsot, hogy kötelezze a médiaszolgáltatót „A miniszter reális zöld!” című közleményüknek rövid kísérőszöveg keretében – a kísérőszövegben történjen utalás a médiaszolgáltatónak a vízlépcső ügyét történt kiegyensúlyozatlan feldolgozására – közzétételére a „Szempont” szerkesztőségének médiaszolgáltatója idején.

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja alapján a kérelem elbírálása a Médiatanács hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati médiaszolgáltató.

A Médiatanács a kérelem alaki vizsgálata során megállapította, hogy a Kérelmező az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján jogosult kiegyensúlyozottsági kérelem benyújtására, valamint a (2) bekezdésében meghatározott határidőt betartva fordult kifogásával a Médiaszolgáltatóhoz.

Kérelmező a médiaszolgáltatótól a kifogás elutasításáról vagy annak elfogadásáról választ nem kapott.

A Médiatanács 2011. március 10-én postázott levelében értesítette a Médiaszolgáltatót arról, hogy kiegyensúlyozottsági kérelem érkezett a szóban forgó műsorszámával kapcsolatban. Az értesítésen túl a Médiatanács nyilatkozattételre hívta fel a Médiaszolgáltatót az ügy mielőbbi elbírálhatósága érdekében.

A Médiaszolgáltató 2011. március 21-én érkezett nyilatkozatában előadta, miszerint a Kérelmező által sérelmezett, az egykor tervezett Bős-Nagymarosi vízlépcsőről szóló riport első részében egy rövid áttekintést nyújtott a nézők számára a dunai vízlépcsőrendszer eddigi történetéről. A riport elsődleges célja annak a betontorzónak a bemutatása volt, ami az építkezés leállítása után maradt. A riport második részében a szerkesztőség annak a kérdésnek járt utána, hogy milyen okból maradt benne a Széchenyi Terv egyik első munkaváltozatában a Dunán építendő vízérőmű ötlete, van-e ennek a lehetőségnek kormányzati támogatottsága és realitása.

Tekintettel arra a tényre, hogy a Széchenyi tervben megjelent vízlépcső-ötlet jelentős sajtóvisszhangot keltett, megkeresték a Kormány illetékes szóvivőjét annak tisztázása érdekében, hogy igaz-e a dunai erőmű készítésének a terve. Nagy Anna ezt a felvetést egyértelműen és határozottan cáfolta.

A riport harmadik részében mutatták be, hogy milyen – egyébként vállalható – elvárásokat fogalmaz meg az Európai Unió Magyarország Duna stratégiájával, a vízbázisok védelmével és a folyó természetes arculatának megőrzésével kapcsolatosan.

Tekintettel arra, hogy a riport által érintett valamennyi kérdéskör – elsődlegesen a vízlépcső megépítésének a lehetősége – az illetékesek által egyértelműen megválaszolást nyert, vagyis a kormányzóvivő határozottan kifejtette a Kormány azon álláspontját, mely szerint a vízlépcső építése nem szerepel a tervek között, Médiaszolgáltató álláspontja szerint egyetlen olyan körülmény sem merült fel, ami a Kérelmező véleményének megjelenítését indokolta volna.

Előadta továbbá, hogy a riport által a fentiekben vázolt kérdések tisztázása volt a cél, amivel összefüggésben nem merült fel egyéb vélemények bemutatásának a szükségessége, mivel a riport tárgyát nem az erőmű felépítéséről szóló érvek és ellenérvek képezték.

A kérelmező által megjeleníteni kívánt közlemény, mely szerint Fellegi Tamás, Nemzeti Fejlesztési miniszter egyetértene-e a Reális Zöldek Klub célkitűzéseivel és

gondolkodásmódjával, Médiaszolgáltató szerint minden ténybeli alapot nélkülöz, hiszen a miniszter úr a Médiaszolgáltató tudomása szerint ilyen kijelentéseket sohasem tett.

Médiaszolgáltató szerint a Kérelmező beadványában rögzített nézetei nem állnak közvetlen összefüggésben a sérelmezett riport tartalmával, amiből következően nem képviselt olyan releváns álláspontot, amelynek a megjelenítése szükséges és indokolt lett volna, illetve bármilyen módon érintette volna a riport kiegyensúlyozottságát.

A fentiek alapján Médiaszolgáltató a hatósági eljárás jogszabálysértés hiányában történő megszüntetését kéri.

A fentieket követően a Médiatanács érdemben megvizsgálta az ügyet, és ennek keretében megtekintette a kifogásolt műsorszámot.

A Magyar Televízió Zrt. m1 csatornája által 2011. február 27-én a „Szempont” című műsorban 20:49:50-től sugárzott riport apropója – Gulyás István műsorvezető felvezetője alapján – az volt, hogy dunai erőmű építése szerepelt a Széchenyi terv egyik munkaverziójában. A műsorvezető szerint a környezetvédők a hírre arról vizionáltak, hogy ez újjáéleszti a Bős-Nagymarosi vizi erőművel kapcsolatos rémálmokat, és újra építeni kezdik a vízlépcsőrendszert. A kormány többször hangsúlyozta, hogy szó sincs erőműépítésről. A kifogásolt részt kihúzták a Széchenyi tervből. A félelmek egy része viszont megmaradt.

Az összeállításban Nagy András riporter bevezetőjében arról beszélt, hogy Magyarország és Csehszlovákia között 1977-ben létrejött szerződés alapján kellett volna megépíteni a Bős-Nagymarosi vizi erőművet. A Dunaszaurusznak nevezett erőmű viszont sosem készült el teljesen. A riporter előadta, miszerint az építkezés ellenzőinek legfőbb érve az volt, hogy a vízlépcsőrendszer veszélyezteti majd Budapest és környéke ivóvízellátását. A magyarországi szakaszon az építkezés 10-20%-os készültségi fokig jutott.

Ezt követően archív felvételeket játszottak be, melyben a narrátor a vízlépcsőrendszer előnyeit vázolta fel, és amelyet Nagy András riporter úgy kommentált, hogy ez volt az építkezés éveiben a hivatalos álláspont, amellyel azonban nem mindenki értett egyet. 1988-ban mintegy 70 ezren tüntettek a vízlépcső ellen. Egy évre rá a társadalmi nyomás miatt, illetve azért, mert az erőmű túl kevés elektromos energiát termelt volna, Magyarország kilépett a szerződésből.

A riporter előadása szerint a vízlépcsőrendszer 199 km hosszan változtatta volna meg a Duna medrét, hatalmas károkat okozva. A Hágai Nemzetközi Bíróság 1997-ben hozott ítéletet az ügyben. Az ítélet szerint mindkét ország hibázott. Magyarországnak nem lett volna szabad kilépnie a szerződésből, az akkori Csehszlovákiának pedig nem lett volna szabad elterelni a Dunát. Nagy András – többek között – előadta azt is, hogy annak ellenére, hogy a Dunaszaurusz a magyar oldalon nem készült el, Szlovákiában üzembe helyeztek egy erőművet, Bősnél. Az építkezés viszont nálunk sem múlt el nyomtalanul. A dunakiliti duzzasztómű hatalmas betonépítménye az idők végezetéig áll majd a Duna medrében. Vízierőművet ugyan azóta sem akar senki Magyarországon, a duzzasztógáták építésének ügye viszont időről-időre mégis felbukkan. Legutóbb most, a Széchenyi Tervben.

Ezt követően Nagy Anna kormányzóvivő úgy nyilatkozott, hogy sem jelenleg, sem a jövőben nem tervezi a kormány olyan létesítmények építését, ami akár vízi erőmű lenne, akár valami duzzasztó. Elmondta továbbá, hogy valóban az Új Széchenyi Terv készítésekor többféle elgondolás is született, és az első kiadásban benne maradt egy mondat ezzel kapcsolatban, de ez állítása szerint nem változtat semmit a kormány szándékain. Nincs most ilyen terv és a jövőben sem lesz ilyen.

A kormányzóvivő mondatai után a riporter azt próbálta feltárni, hogy mi lehet az oka annak, hogy a kormány szándékától eltérően átmenetileg megjelenhetett a támogatandó beruházások között. A Védegylet szerint két oka van. Az első, hogy túlélte egy olyan vízügyi szakember gárda, aki még mindig hisz a duzzasztógáták megépítésében. A második a lobbitevékenység.

Vida Viktor, a Védjegylet képviselője szerint azért kerülhetett bele a Széchenyi tervbe a vízlépcső, mert ebben sok pénz van.

A riporter elmondása szerint a környezetvédők úgy látják, hogy a dunai duzzasztógátak ügyénél még veszélyesebb a mederkotrás ügye. Ez ugyanis folyamatosan történik, állítólag a hajózás érdekében. Emiatt mélyül a meder, ami pedig alacsonyabb vízszintet eredményez. Ezzel pedig veszélybe kerül a parti ivóvíz kutak ellátása. Az ivóvízbázis tönkretételéről és az ivóvíz-tisztításról Bárdos Deák Péter, a Duna Charta képviselőjében mondott néhány szót.

Jávor Benedek (LMP), az országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnöke szerint Magyarországnak az jelent előnyököt, ha a Dunát lehetőség szerint egy minél természet közelebbi állapotban tudják tartani. Erről szólnak nemzetközi kötelezettségvállalásaink is. Véleménye szerint nem a folyókat kell átépíteni a német hajózási flottához, hanem olyan hajóflottákat kell kiépíteni, amelyek képesek a Dunán kisebb mederalakítások mellett is árut szállítani.

Végül az összeállítást a riporter azzal zárta, miszerint az Európai Unió a 2014-től induló új költségvetési periódusban a Duna-régiót várhatóan közös európai fejlesztési térségként fogja kezelni. Az Unió Duna-stratégiáját valószínűleg idén fogadják majd el, a magyar EU-elnökség ideje alatt.

A Médiatanács a műsorszám megtekintése alapján megállapította, hogy a Médiaszolgáltató nem sértette meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét.

Kérelmező a Médiaszolgáltatóhoz intézett kifogásában azzal érvelt, hogy a riportban megszólalási lehetőséget kapott mindhárom riportalany (Nagy Anna kormányzóvivő, Vida Viktor – Védjegylet, Deák Bárdos Péter – Duna Charta) egyfajta véleményt fejezett ki. A hatósághoz érkezett kérelmét pedig úgy indokolta, hogy a műsor a vízlépcső ügyét két megvilágításban dolgozta fel. Az egyik megvilágítás a vízlépcsők létesítését ellenző két civil szervezet, a Védjegylet és a Duna Charta képviselőjének megszólalásával valósult meg, illetve a vízlépcsőt ellenző LMP képviselője kapott megszólalási lehetőséget. A másik megvilágításban pedig a Kérelmező szerint Nagy Anna kormányzóvivő szólalt meg.

Az előbbiekkal kapcsolatban a Médiatanács rögzíti, hogy – egyetértve a Médiaszolgáltató nyilatkozatában foglaltakkal – a riport tárgya nem a vízi erőmű építéséről szóló érvek és ellenérvek felsorakoztatása volt, így a Reális Zöldek Klub álláspontjának be nem mutatása sem tette kiegyensúlyozatlanná az összeállítást. A riport központi témája az volt, hogy az Új Széchenyi Terv első változatában az szerepelt, miszerint a kormány tervezi a dunai vízi erőmű építését. A dunai vízlépcsőrendszer történetét összefoglaló bevezető után ennek megfelelően Nagy Anna kormányzóvivő nyilatkozott arról, miszerint a kormány nem tervezi ilyet. Ezt követően a riporter arra kereste a választ, hogy mi lehetett az oka annak, hogy átmenetileg megjelenhetett a támogatandó beruházások között a vízi erőmű építése.

Nem állja meg a helyét a Kérelmező azon érvelése sem, miszerint az Új Széchenyi Tervbe – Nagy Anna állításával ellentétben – több oldal került bele tévesen. A Belvízi hajózás fejlesztési alprogram céljai címet viselő rész valóban két oldal, ám a később törlésre kerülő kifogásolt rész mindössze néhány mondatot tesz ki.

Kérelmező a Médiatanácshoz benyújtott kérelmében Gulyás István műsorvezető és Nagy András riporter egyes kijelentéseit is bírálta, ám a Médiaszolgáltatóhoz korábban megküldött kifogásában ezen észrevételei nem szerepeltek. Ennek kapcsán utal a Médiatanács a kiegyensúlyozottsági ügyekben kialakult bírósági gyakorlatra, miszerint panaszügyekben a kérelemhez kötöttség elve irányadó, azaz „a műsorszolgáltatótól nem lehet számon kérni olyan mulasztást, amelyre a kifogás még csak nem is utalt.” (KGD2006. 10.)”. Erre tekintettel a Médiatanács a Kérelmező ezen észrevételeit nem vizsgálta, ám annyit megjegyyez, hogy az Mttv. 3. §-ban rögzített szerkesztői szabadság kiterjed arra is, hogy a Médiaszolgáltató saját belátása szerint döntse el, hogy milyen terjedelemben, milyen adatokat közöl a témával kapcsolatban, és azt milyen megfogalmazásban teszi, így az sem várható el, hogy a Kérelmező által leírt információk mind az általa kívánt kontextusban hangozzanak el a dunai vízi erőmű kapcsán.

Ez utóbbi vonatkozik a Kérelmező azon kifogására is, miszerint Fellegi Tamás miniszter álláspontja nem derült ki az összeállításból amellet, hogy az összeállítás témájához az a hatóság véleménye szerint szorosán nem is kapcsolódott.

A kifejtettek alapján a Médiaszolgáltató nem sértette meg a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 13. § (2) bekezdésében és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében foglalt követelményeket azáltal, hogy a Reális Zöldek Klub álláspontja az összeállításban nem jelent meg, ezért a Médiatanács a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a **Ket. 153. § (2)** bekezdésében foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a **Ket. 72. § (1)** bekezdése d) pontjának da) alpontjában, továbbá az **Mttv. 181. § (6)** bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul.

Budapest, 2011. április 28.

a Médiatanács nevében

Szalai Annamária
elnök

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag